

Fem til ferien

Post-corona, post-strejke, post-folketingsvalg. Det er gennem fortiden, vi skal lære om fremtiden. Her er fem anbefalinger, som kan gøre os (bag)kloge på historien. Biografien, historiebogen, romanen eller håndbogen – vælg selv.

Sygeplejersken 2022 ; (14): 38-39. Anmeldelser
Maj Siercke, fagredaktør

Blod under halvmånen

Tommy Heisz (podcast-medvært på Vild Historie)
Blod under halvmånen - Europas glemte krig
Lindhardt og Ringhof, 384 sider - 299,95 kr.

”Så snart soldaterne er ankommet til hospitalet, puttes de i senge med varmedunke, uniformer og støvler trækkes af, og de får alle kogende mælk med honning. Forbindingerne skiftes, og når de har hvilet sig, kommer de alle i bad, og barberen kommer”. Danske, svenske, norske og britiske øjenvidneberetninger driver den dramatiske fortælling frem. Vi rejser med sygeplejersker, læger, Røde Kors-sygepassere, korrespondenter og fotografer til krigens brændpunkt, som fandt sted på Balkan for 100 år siden. Dansk Sygeplejeråd tog for første gang aktiv del i hjælpearbejde og sendte en hel gruppe sygeplejersker afsted, som de bad rapportere til Tidsskrift for Sygepleje. ”Patienterne ligger ofte på gulvet i en kvælende stank af koldbrand, levende og døde sammen”. Dysenteri, kolera og lungebetændelse hærger. Skribenten er den 33-årige sygeplejerske Marie Bournonville. Hun var af en holden familie og betalte selv sin rejse. Tragisk nok dør Marie efterfølgende af en dobbeltsidig lungebetændelse i en alder af kun 41 år. Historien, som udfoldes, viser dens indflydelse på verdenskrigene og trækker tråde til konflikter helt op til i dag.

En engel i Warszawa

Lea Kampe
En engel i Warszawa
Gutkind, 362 sider - 249,95 kr.

Bogen fremkalder tårer og går lige i hjertekulen. En af historiens glemte kvinder er Irena Sendler, som reddede over 2.000 børn fra nazisterne. Et meget mørkt kapitel i Europas historie, hvor 90 pct. af alle jøder i Warszawa-ghettoen blev udryddet. 265.000 mennesker blev sendt til udryddelseslejren Treblinka og 35.000 blev myrdet i selv ghettoen. Den hjerteskrænkende historie, som fortælles i romanform, er baseret på fortællingen om den 29-årige Irena, som arbejder i en socialforvaltning og gør alt, hvad hun kan for at hjælpe det jødiske folk. Hun smugler børn ud i ghettoen under falske ”ariske” identiteter og gemmer deres rigtige navne på sedler i syltetøjsglas i håb om, at børnene kan blive forenet med deres forældre efter krigen. I 1943 bliver hun anholdt af Gestapo og udsat for tortur. Hun røber intet og bliver gennem sit netværk købt fri og smuglet

ud. Hun fortsætter sine aktiviteter under falsk identitet. Det nedgravede syltetøjsglas overlever en sønderbombet by, og det lykkes at få nogle af de få overlevende jødiske slægtninge forenet med deres børn.

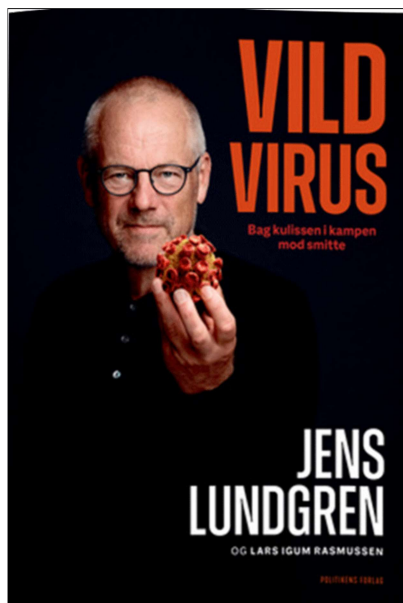
1772 "Selskabet" - et barn af oplysningstiden

Klaus Larsen
1772 "Selskabet" – barn af oplysningstiden
 Gads Forlag, 192 sider - 249,95 kr.

I 1772 udgjorde en håndfuld universitetsuddannede læger og nogle snese håndværksuddannede kirurger hele det danske kongeriges sundhedsvæsen. Befolkningen klarerede sig med husråd eller rådførte sig med en af de mindst 2.000 "kloge folk", der sammen med jordemødre, »stærstikkere" og "broksnikkere" udgjorde tidens uautoriserede behandlere. Hvis det lykkedes at undgå fækalieinficeret drikkevand, der spredte dysenteri, tyfus og leverbetændelse, ville man med stor sandsynlighed blive syg af fordærvede madvarer. Malaria plagede især Lolland-Falsters fugtige områder. Under koppepidemien døde der alene i København 1.457 børn. Én ud af 100 kvinder døde i barselssengen. 20-25 pct af alle nyfødte døde i løbet af det første leveår. Druk, svindsot og skørbug, dårlige tænder, veneriske sygdomme. Listen er lang og hårrejsende. Langt ind i 1700-tallet var der en afgrundsdyb kløft mellem de universitetsuddannede læger og de håndværksuddannede kirurger fra barberstuen. Bogen fortæller historien om tilblivelsen af Det Medicinske Selskab, om de mænd der stiftede selskabet, om det omkringliggende samfund og om de forudsætninger, som senere førte til lægestandens professionalisering.

Vild virus: Bag kulissen i kampen mod smitte

Jens Lundgren og Lars Igum Rasmussen
Vild virus: Bag kulissen i kampen mod smitte
 Politikens Forlag, 376 sider - 300 kr.

"Det var som at sende personalet i en krig, de ikke rigtigt var forberedte på." Vild virus giver et unikt, spændende og læseværdigt indblik i, hvad der skete bag kulisserne under coronapandemien. Jens Lundgren er den landskendte professor i infektionsmedicin, som er hovedpersonen i bogen, og her er der fuld opbakning til sygeplejerskerne. Lige fra de dygtige oversygeplejersker der løste en næsten umenneskelig opgave med at sikre tilstrækkelige vagttag. Til de nedslidte sygeplejersker som efter første smittebølge stod med psykisk svære oplevelser, hvor mange selv blev syge og fik senfølger. Det blev aldrig rigtig anerkendt som noget, hospitalet skulle tage ansvar for. Hospitalerne havde sendt dem i krig, men var ligeglade med dem, da fjenden var væk. Bogen er gennem et personligt portræt tiltænkt alle, der gerne vil forstå, hvad der skete, og hvad vi kan lære af det. Forskernes kapløb med tiden, håndtering af udfordringerne og den milliarddyre testregning der gjorde, at Danmark lå nummer et i verden. Som der står i forordet, vil andre givetvis have andre udlægninger af rationalet bag de mange handlinger, beslutninger og politiske tiltag, der blev truffet.

Håndbog for privilegieblinde mænd: Bogen til den forandringsparate

Rikke Viemose

Håndbog for privilegieblinde mænd: Bogen til den forandringsparate mand

Grif, 112 sider - 149,95 kr.

Sjov, kærlig og underholdende håndbog. Er tiden knap til læsning, eller savner du bare en oplagt (mandel)gaveide til manden, der indimellem har det lidt stramt med feminismen, men gerne vil blive klogere, er denne bog en mulighed. Helt nøgtern og humoristisk dekonstrueres myter og forudfattede meninger, man(d) kan have om f.eks. feminismen, sexismen, LGBT+, sex og samtykke, kvindesport og krænkelsesparathed. Bogen er tilegnet manden, der ser sig selv som et oplyst og åbent menneske, men som alligevel har svært ved at kapere den store fokus på MeToo, køn, normer og ligestilling. Som pludselig - meget uretfærdigt - bliver beskyldt for at mansplaine og være belærende, have blinde vinkler og for at diskriminere kvinder og minoriteter. Bogen stiller punkt for punkt spørgsmål, som udfordrer meninger om køn og ligestilling. Illustrationerne af Stine Spedsbjerg/Stinestregen understreger den humoristiske tilgang, som gør os klogere på, hvordan verden kan ses og opleves på en ny måde.

Emneord:

Litteratur

